

BJÖRNEBORGS TIDNING.

FRANS L. SLOTT

N:o 7.

Fredagen den 24 Januari

1890.

Annonser

emottagas å detta blads tryckerikontor till kl. 8 e. m. före utdelningsdagen och intöras till ett pris af 12 p. per petit rad före texten samt 10 p. per rad för öfriga annonser. Bytesannonser emottagas äfven till landets officiella och öfriga tidningar.

PRENUMERATIONSPRIS.

I Björneborg:

A Postkontoren:

Helt år . . . . . 4: —
Halft år . . . . . 2: —
Fjerdedels år . . . . . 1: —

Helt år . . . . . 5: 40.
Halft år . . . . . 2: 75.
Fjerdedels år . . . . . 1: 42.

Utdelningen

sker hvarje **tisdag** och **fredag** kl. 5 e. m. i Patron C. Rosenlews gård vid Andregatan N:o 17, der äfven lösa numror säljas och prenumeration emottages. Tidningens hembärning ombesörjes emot en afgift af 10 penni per månad. Lösnumror å 5 penni.

3:dje söndagen efter Trettondagen predika:
3 Björneborgs kyrka: Sögmessan finsta kl. 9 och svenska kl. 12 f. m. pastor Grönvall.
3 Kolkatten tillfaller Sjömansmissionen.
Finst aftonång kl. 3 e. m. magister Mustakallio.
3 Råfsö bönehus: Sögmessan finsta kl. 10 f. m. pastor Kuhlberg.

Döde.

Den 9 januari: Stomafare utlärlingen Oskar Leonard Nordman 36 år, 3 mån., 21 dagar; — Sjömannen Johan Anton Grönroos' barn Ale Anton Felix 9 mån., 10 dag.; — Kvinnan Sba Rosendahl's barn Bruno 10 mån., 18 dagar; — den 20: Förre pigan Aina Sofia Wärbolms barn Johan Israel 27 dag.; — 21: Arbetskarlen Nestor Fredrik Gustafssons hustru Maria Kristina Malmqvist 46 år, 4 mån., 21 dagar; — Stomafare utlärlingen Anton Jakob Koslander 25 år, 5 mån., 29 dagar; — Vofbindare lärlingen Frans Ewert Lång 18 år, 8 mån., 12 dagar.

Sammanträden.

Gynnare af folkupplysningen härstädes sammankallas vänligen till folkläsesalen söndagen den 26 dennes kl. 5 e. m. för att rådgöra på hvilket sätt antalet af medlemmar i folkupplysningssällskapet på orten kunde bäst försökas och mera intresse för saken vinnas.

Härefter hålles härvarande filialets årsammanträde, vid hvilket tillfälle uppläses berättelse öfver sista årets värksamhet och liquid samt väljes tre medlemmar i direktionen.

Ex officio:

G. V. Lehtonen.

70,1

Delegarene i Björneborgs utskänknings aktiebolag behagade sammanträda till extra bolagsstämma i rådhuset fredagen den 28 februari 1890 kl. 6 e. m. för att definitivt behandla frågan om förändring af särskilda §§ i bolagets reglemente. Björneborg, den 23 Januari 1890.

Bestyrelsen.

72,3

Skatteutskottet för innevarande års kommunala utlagor i denna stad sammanträde från och med den 23 dennes uti borgarekammaren å Rådhuset hvarje helgfri dag från klockan fyra eftermiddagen. Björneborg, den 20 Januari 1890.

På Skatteutskottets vägnar:

F. W. Hellström.

66,3

Kungörelse.

Samtliga industriidkare och handverkare i denna stad uppmanas härmed att vid vite af fyratio (40) mark före den 10 instundande februari till Magistraten inlämna statistiska uppgifter för sistviken år, hvilka uppgifter böra tecknas å för ändamålet tryckta blanketter, som jemte särskild anvisning till deras begagnande kostnadsfritt tillhandahållas vederbörande i polisvaktkontoret i gården N:o 226 i femte stadsdelen och meddelas derjemte till upplysning att från ifrågavarande statistik uteslutes ej mindre hus och hemslojden än ock hvarje verksamhet eller inrättning, från hvilken produkten är afsedd för idkarens eller innehafvarens hushållsbehof. Björneborgs rådhus den 20 januari 1890.

Ex officio:

J. A. Hjorth.

78,4

NORDISKA AKTIEBANKEN

för Handel och Industri.

Björneborg Agentur.

Andregatan N:o 25. Telefon N:o 86.

Kontoret öppet 10—2.

Diskonterar vaxlar, beviljar lån och kassakreditiv, emottager penningar å depositions och löpande räkning, köper och säljer utrikes vaxlar, obligationer, m. m., försäljer bankpostvaxlar och besörjer inkasseringar.

Uppdrag kunna ske i bref direkte till kontoret.

65

Edvard Elg

Dekorationsmålare i Björneborg.

Härmed har jag äran underrätta att jag kommer att härstädes öppna en målare affär, hvarest jag emottager allt till yrket hörande arbeten. Jag har praktiserat hos målaremästaren Hellsten i Åbo, och har sedermera uppehållit mig i utlandet för att erhålla större skicklighet i mitt yrke.

Min affär kommer att bedrivas i garfvar Rantanens gård N:o 186 och innesluter jag mig härmed till den ärade allmänhetens gunstbenägna förtroende.

Högaktningfullt
Edvard Elg.

69,1

Viktor Lönngrens skrädderaffär.

Ständigt lager

af paletå-, kostym-, byx- och västtyger förfärdigas kläder. Arbetet godt. Expedieras färdigt. Billiga priser.

VIKTOR LÖNNGREN.

Telefon n:o 3.

O. A. NÄSÄNENS Skrädderiffär

och KLÄDESHANDEL.

Under januari, februari och mars stor prisnedsättning. Kläder förfärdigas såväl af egna som af kundernas tyger. Arbetet utföres efter hvar och ens egen önskan.

Obs! Rosetter och kravatter finnas till salu; Priserna billiga.
[26] **O. A. Näsänen.**
Konstantinsgatan 31. Telefon 197.

OBS!

Vill man dricka god Kognac, bör man köpa den från firman Grefve H. Du Bouzet i Bordeaux, hvars härvarande agent är

M. W. Björkroth.

Sparbankens kontor

hålles öppet onsdagar kl. 6—7 och lördagar kl. 5—7 e. m. 1210,1

Lektioner i Pianospelning gifves i Februari månad af Jenny Grönholm.

Stadgar

för Handelsbiträdenas i Finland Pensionsförening tillhandahålles och anmälningar till inträde i föreningen mottages af **Karl Widbom.** (1656)

Tandläkaren BENSOW

mottager besök i Hotel Iltama. Rådfrågningstimme 12—1. 71,1

En snygg gosse om 15 å 16 år, som talar svenska, kan nu genast få plats om anmälan göres å Hotel Otava. 64,1

N. Pr. och Å. U. 2 g., 1 g., i v., 4 s., 30 r.
Till följd af sjuklighet öfverlättes en i Björneborgs stad väl upparbetad

Frukt & Kryddhandel

den enda i denna branche härstädes förekommande, som genom att förenas med

Vinaffär

lemnar ett godt affärsresultat.

Närmare mundtligen eller genom korrespondens med

Sofia Leineberg

67 i Björneborg.

Obs! Skolungdom Obs!

Papper af alla slag, **Pennor** och alla andra skrifttillbehör billigast i

Axel Bergboms

Pappershandel.

Blomsterkort

å samma ställe.

Den nya och nu gällande posttabeln

till salu i

Bergboms pappershandel.

THE NORTHERN Assurance Company,

Eld- och liförsäkrings-bolag i London med en grundfond af P. St. 3,000,000 och reservfond af " " 2,000,000, motsvarande öfver 125 million. Sm. afslutar genom undertecknade till billiga premier försäkringar å Lif samt emot Brand å fast- och lösegendom.

Nödiga upplysningar meddelas af **F. H. Malin.** **N. Hjulgren.**

Brand- och Lifförsäkrings-Aktiebolaget

Swea

meddelar

Brandförsäkring på fast- och lösegendom mot nedsatta billiga premier, samt Lifförsäkring med andel i bolagets vinst; genom **Joh. Leineberg.**

Svensk predikan alla söndagar från kl. 6 e. m. uti gården n:o 72. [79,1]

Hoffättsauskultant, sakförare i Björneborg, träffas kl. 10—12 f. m. i öfver-poliskonstapel Vikstedts gård. Telefon n:o 191.

Realiseras:

Conserver,
Delikatesser och ett parti
Barnleksaker och Galanteri-
varor,
hos **Sofia Leineberg.**

wales till Hongkong, och då man ej hörde något af besättningen, ansåg man, att den omkommit. För få dagar sedan har emellertid underrättelse ingått till England om denna besättnings öde, och man har vid samma tillfälle fått höra talas om en modern Robinson Crusoe, som i flera år lefvat på en af de Carolinska öarne.

Den 9 april blef det ofvannämnda skeppet under en storm vräkt på ett korallref. Besättningen lemnade fartyget i en båt och kom till en af Carolinerna. Då båten närmade sig ön, kom en flottilj af kanoter roende emot dem. Vildarne hoppade i sjön med långa knifvar mellan tänderna, klättrade upp i båten och afklädde de engelska matroserna nästan in på bara kroppen. Härunder stod en tjutande hopp infödingar på stranden.

Då de skeppsbrutna fördes i land, fruktade de, att de råkat i händerna på människöfware, men detta visade sig lyckligtvis icke vara fallet. En högre man med ett stycke kläde om livet trädde fram och tilltalade de skeppsbrutna till deras stora häpnad på god engelska.

Mannen befans vara en landsman vid namn Charles Iron, hvilken fyra år förut blifvit kvarlemnad på ön af ett skepp, som handlat med infödingarne. Denne man hade antagit de vildes skick och seder och hade efter hand kommit att likna de infödde. Han hade sju hustrur och stod i stort anseende hos vildarne.

Iron tog sig an de skeppsbrutna, och slutligen lyckades han efter en äfventyrlig kanotfärd sätta dem i förbindelse med några missionärer på en långt bort liggande ö, hvilket gaf uppslaget till deras räddning. Då de skeppsbrutna landade på Irons ö, var kaptenen icke fullt säker på om dagen var en torsdag eller fredag, hvarför han frågade Iron, hvilken dag i veckan det var. Men det befans då, att Iron hvarken visste hvilken dag eller hvilket år man räknade i Europa.

— Maskin att skära bräder utan sågspånsförlust. Vår tids sträfvan är att ständigt gå framåt, och därför hafva också på senaste tider en mängd uppfinningar gjorts, som till ock med öfversträffat de djärfvaste förhoppningar.

På trä-industriens område har firman Ernst Krichner & Co, Leipzig-Sellerhausen, konstruerat en maskin, som på det mest lysande sätt löser uppgiften att skära sönder trä till bräder, utan att något virke förspilles genom sågspån. Denne maskins arbete består uti att massvis tillvärka lådbräder.

Proceduren vid denna tillverkning tillgår på följande sätt. Virket införes i en cylinder af smidjárn och basas där med ånga. Sedan träblocken blifvit på detta sätt preparerade, läggas de in i den patenterade brädsågningsmaskinen, som med stor hastighet skär dem i skifvor (ända till centimeters längd. Härifrån föras bräderna till de med ånga drifna för-prässarne, hvilka uttvinga det af ångan och af trädets egen fuktighetsmängd i dem samlade vattnet. Sådana tunnbräder, som skola användas till elegantare inpackningar, genomgå efter denna första prässning ännu en uppmjukningsmaskin, hvarefter de genom hydrauliska prässar fullkomligt frigöras från vattnet. Sedan de på detta sätt torkats, skäras de med form- eller cirkelsågar till lämpliga lådämnen. — I.V.

Postfrimärken
till salu å detta blads utdelningsställe.

Tryckeriet
emottager beställningar å
Bok-, Tidnings- och
Accidenstryck
såsom:
Räkningsblanketter,
QVITTENSER,
BUDNINGSBREF,
Fakturor,
Konnessementer,
Visitkort,
Vexelblanketter,
Advisbref,
SORGEBREF,
BREFHUFVUDEN,
m. m., m. m.

Axel Bergboms
Pappershandel.
Stort lager
af
In- och Utländska
Papperssorter
Brefkuverter,
stort urval.
Billiga, smakfulla
Blomster-
och
Gratulationskort.
Skolutensilier,
m. m.

På lager finnas:
Betyg och Juornaler,
Tjensteförteckningar,
REVERSBLANKETTER,
Hyseskontrakter,
FORSEDLAR,
Räkningsblanketter,
Qvittenser,
Tullinlagor,
Certepartier,
Frisedlar,
MEMORANDUM,
Sakoreslängder,
Depositionsbevis,
m. m., m. m.

Axel Bergboms Pappershandel.

Hörnet af Nikolai- och Andrégatorna.

Literatur och Konst.

— **Nya tidningar.** *Industrivännen*, utkommande i Wiborg, har utsändt sin första nummer. Bladet afser att vara ett särskildt organ för handel och industri, isynnerhet den mindre industrin, landthandlaren och dyl. intressen. Prenumerationspriset är resp. 5 mark, 3: 75, 3 mark och 1: 50 och utkomsttiden hvarannan lördag.

— *Evangelisk kristendom*, månadsskrift, utgifven af F. Wald. Lönnbeck har utsändt sin första nummer. Bland medarbetare nämnas Edv. Björkenheim, J. A. Karlberg, Hjalmar Braxén och E. Landell. Prenumerationspriset för helt år är 2 mark.

Resande

å hotel Ottawa:

Handlandene Andersén fr. Stockholm; Löhde fr. Hamburg; Björkman fr. Tammerfors; Proff och Kriukoitt fr. Bremen; Lindvall fr. Pyhämaa; Gröndahl fr. Paris; Koll fr. Hamburg; Kohn o. Uggla fr. Kristinestad; Kontorist Hörhammer o. ingenjör Mäklin fr. Helsingfors; Förvaltar Haggren från Kumo.

å hotel Itama:

Kaptenskan Lagerstedt fr. Ragvaldsby; Tandläkar Bensov fr. Helsingfors; Magister Wärner och studeranden Uoti från Kankaanpää; Fru Lillström från Borgå.

Sammars Cafe.

Handlanden Grönholm fr. Lavia; Ekonomidus fr. Helsingfors; Förvaltar Eriksson fr. Lavia.

Studeranden Löfblom från Ikalas i n:o 161 och lärarinnan Ihana Hyryyläinen fr. Pihlava i n:o 93.

Kurser.

Finlands Bank den 24 Januari 1890.

	Vexelkurs	Disk.kurs.
	<i>Fmg.</i>	<i>Fmg.</i>
S:t Petersburg å vista	280: —	277: —
London. . . . . å vista	25: 40	—
London. . . . . 99 dd.	25: 15	25: —
Paris . . . . . å vista	100: 40	—
Paris . . . . . 90 dd.	99: 80	98: 90
Hamburg . . . . . å vista	124: 30	—
Hamburg . . . . . 90 dd.	123: 20	122: 45
Lübeck . . . . . å vista	124: 30	—
Lübeck . . . . . 90 dd.	123: 20	122: 45
Berlin . . . . . å vista	124: 30	—
Berlin . . . . . 90 dd.	—	122: 45
Frankfurt a. M. å vista	124: 30	—
Frankfurt a. M. 90 dd.	—	122: 45
Amsterdam . . . . . å vista	209: 50	—
Amsterdam . . . . . 90 dd.	208: —	206: 40
Stockholm . . . . . å vista	139: 30	138: 60
Köpenhamn . . . . . å vista	139: 30	138: 50
Kristiania	139: 30	138: 50
Antwerpen . . . . . å vista	100: 30	—
Antwerpen . . . . . 90 dd.	99: 70	98: 80

Ånngörelser.

Fördringsägarene uti urmakaren David Tamelin's till konkurs upplätna bo kallas här-

Rättegångs- och andra uppdrag mottager

OBS! 16 års praktik.

G. E. Bröcker,

Stadsfogde i Åbo.
Lilla Brahegatan N:o 16.

(Aura 1. 16.)

med till sammanträde hos undertecknad godman i boet, Fredagen den 7 förstinstundande Februari kl. 5 e. m. för att besluta: angående den afstådda egendomens realisation, om gäldenärens underhåll, rörande godmans arvode och möjligen andra konkursboet rörande ärenden; och erinras derjemte att frånvarande borgenär får nöjas med de närvarandes beslut. Björneborg, den 20 Januari 1890.

K. A. Lindén.

De af Björneborgs stads och landsförsamlingars medlemmar, hvilka ännu icke inbetalt innevarande års kyrkliga utskylder, kunna före utgången af denna månad erlægga desamma till undertecknad, efter hvilken tid rästlängderna lämnas till executiv utsökning.

Björneborg den 15 Januari 1890.

J. H. Lindström.

Auktioner.

Vid offentlig uti Drättselkammaren torsdagen den 6 instundande februari klockan tolf på dagen skeende auktion utbjudes till den mestbetalande dispositionsrätten till varfsmidjan. Björneborgs Drättselkammare den 2 januari 1890.

På Drättselkammarens vägnar:

Victor Timgren.

[29,3]

F. W. Hellström.

Till salu.

Björneborgs Nya
Jernhandel.

Gasolja.

D. V. WIDBOM.

50,4

Utbjudes hyra.

Från 1 Juni: 4 rum, kök och varm tambur i gården n:o 84 i andra stadsdelen.
73,1

©. Grönlund.

Diverse.

Smörexport.

Arthur H. Borgström

Hangö.

Köper mejerismör i fast räkning enligt notering.

Uppgör leveranskontrakt.

Remitterar hvärje lördag.

Bank: Nordiska Aktiebanken för handel och industri.

OBS!

Järnvägsfrakten för till mig adresserad och för export afsedt smör beräknas från 15 November till den 15 Maj efter endast 0,33 penni per kilometer för 100 kilogram, 1718,20 N. Pr. 20. 25.

Allegr-Lotteri.

Till förökande af redskap för Raumo m. fl. byars i landsförsamlingen frivilliga brandkår anställes LOTTERI å Otava stora salong härstädes,

Söndagen den 26 dennes kl. 7 e. m.

PROGRAM:

Försäljning af lotter och derefter dans. Inträdes afgift: 75 penni för fullvuxna personer; 50 penni för barn.

Biljetterna erhålles vid ingången.

OBS! Musik utföres stadens orkester.

63,1

BESTYRELSEN.

Skäpar för alltid till alla slags åtningar för billigt pris i gården n:o 193. N. Forsell.
41,2 Telefon n:o 175.

Tjenstförande.

Ett yngre handelsbiträde van vid kolonial och manufaktur handel önskar sig plats. Om svar bedes godhetsfullt till „K. 21“ i detta blads kontor. 73,2

Björneborg,

Axel Bergboms boktryckeri, 1890.